

Tantárgy neve: MTOAG7305 Vetőmagpiac és szabályozási rendszere	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása : kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” 66/34 (kredit%)	
A tanóra típusa és óraszám: 28 óra előadás és 14 óra gyakorlat az adott félévben Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további módok, jellemzők: üzemplátogatás, terepi bemutató	
A számonkérés módja: gyak. Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további módok: önálló projektfeladatok	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 9. félév	
Előtanulmányi feltételek:-	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása 3-4 mondatban, valamint 14 (végzős MSc esetén 9) hetes bontásban az előadások A tantárgy oktatásának általános célja a hazai és nemzetközi vetőmagvertikum valamennyi területének (vetőmagtermesztés, -fenntartás, -szaporítás, -ellenőrzés, -feldolgozás, -minősítés (MgSzH), kereskedelem, fajtakísérletezés) ismertetése. A tantárgy oktatása során a hallgatók széleskörű ismereteket szereznek a vetőmagvak forgalmazásának hazai és nemzetközi helyzetéről, folyamatairól, szabályozásáról. A tantárgy tartalmazza az OECD vetőmagrendszer felépítését, működését, valamint a vetőmagtermesztés és forgalmazás jogi hátterét, törvényi vonatkozásait. Széleskörű ismereteket nyújtunk a NÉBIH állami fajtaelismerésben és a vetőmag minősítésben és -forgalmazásban betöltött szerepéről. Ismertetjük a nemesítés, a vetőmagszaporítás, értékesítés és ellenőrzés egymásra épülését, a hazánkban és az Európai Unióban. 1. A hazai és nemzetközi vetőmagtermesztés helyzete. A vetőmag-gazdálkodás jogi szabályozása. 2. Vetőmagmarketing és kereskedelem. 3. Vetőmagtermesztés ökonómiai vonatkozásainak ismerete, a hatékonyság növelésének lehetőségei. 4. OECD vetőmag rendszer. Fajtakísérletezés és fajtaminősítés hazai és EU-rendszere, VCU, DUS, UPOV/CPVO rendszerek. 5. A NÉBIH országos szervezeti felépítése, működése. 6. A vetőmagtermesztés genetikai alapjai. Hazai és nemzetközi génbanki tevékenység. 7. A vetőmagtermesztés és fenntartás növénynemesítési alapjai. 8. Molekuláris növénynemesítés, növényi biotechnológia, GMO szervezetek. Genetikai azonosítás elektroforézissel. 9. Vetőmagtermesztés (előállítás) technológiája (szántóföldi, zöldségnövények). 10. Vetőmagtermesztés szántóföldi ellenőrzése. 11. Vetőmag feldolgozás, vetőmagüzemek felépítése, működése. 12. Vetőmagvizsgálat. Vetőmag- és szaporítóanyag minősítés. 13. Akkreditált vetőmag laboratórium munkája. 14. Nemesítő intézetek felépítése, működése, vetőmag-gazdálkodási rendszerek.	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása 3-4 mondatban, valamint 14 (végzős MSc esetén 9) hetes bontásban a gyakorlatok	

A gyakorlat általános célja a hazai és nemzetközi vetőmagvertikum valamennyi területének (vetőmagtermesztés, -fenntartás, -szaporítás, -ellenőrzés, -feldolgozás, -minősítés (MgSzH), kereskedelem, fajtakísérletezés) megismerése. Az OECD vetőmagrendszer felépítése, működése, valamint a vetőmagtermesztés és forgalmazás jogi háttere, törvényi vonatkozásai. Tanulmányutak szervezése. A NÉBIH állami fajtaelismerésben és a vetőmag minősítésben és -forgalmazásban betöltött szerepe.

1. A hazai és nemzetközi vetőmagtermesztés helyzete. A vetőmag-gazdálkodás jogi szabályozása.
2. Vetőmagmarketing és kereskedelem.
3. Vetőmagtermesztés ökonómiai vonatkozásainak ismerete, a hatékonyság növelésének lehetőségei.
4. OECD vetőmag rendszer. Fajtakísérletezés és fajtaminősítés hazai és EU-rendszere, VCU, DUS, UPOV/CPVO rendszerek.
5. A NÉBIH országos szervezeti felépítése, működése.
6. A vetőmagtermesztés genetikai alapjai. Hazai és nemzetközi génbanki tevékenység.
7. A vetőmagtermesztés és fenntartás növénynemesítési alapjai.
8. Molekuláris növénynemesítés, növényi biotechnológia, GMO szervezetek. Genetikai azonosítás elektroforézissel.
9. Vetőmagtermesztés (előállítás) technológiája (szántóföldi, zöldségnövények).
10. Vetőmagtermesztés szántóföldi ellenőrzése.
11. Vetőmag feldolgozás, vetőmagüzemek felépítése, működése.
12. Vetőmagvizsgálat. Vetőmag- és szaporítóanyag minősítés.
13. Akkreditált vetőmag laboratórium munkája.
14. Nemesítő intézetek felépítése, működése, vetőmag-gazdálkodási rendszerek.

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

Izsáki Zoltán-Lázár László (2004): Szántóföldi növények vetőmagtermesztése és kereskedelme. Mezőgazda Kiadó Budapest 666 p. ISBN 9789632861081

Bedő Zoltán (2009): A vetőmag születése. Agroinform Kiadó 540 p. ISBN 9635028008

A vetőmag-, és szaporítóanyag minősítés növényenkénti MgSzH-szabványai.

International Rules for Seed Testing Volume 2016 International Seed Testing Association Number 1, 1 January 2016, pp. i-284(284) ISSN 2310-3655

Ajánlott irodalom:

Szanyi Margit (1992): Vetőmagtermesztés. PATE Georgikon Mezőgazd.tud. Kar (Egyetemi jegyzet) Keszthely.

Babasaheb B. Desai (2004): Seeds Handbook: Biology, Production, Processing, and Storage CRC Press; 2nd edition 800 pp ISBN 978-0824748005

Copeland-McDonald (2001): Principles of Seed Science and Technology. 4th Edition, Kluwer Academic Publishers ISBN 978-0792373223

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudás:

- Birtokában van a vetőmagpiachoz kapcsolódó mezőgazdasági, természettudományi, műszaki, gazdasági területek általános és specifikus ismeretanyagának.
- Részletesen ismeri a vetőmagpiacot és szabályozási rendszerével kapcsolatos kérdéseket

működésének jellemzőit, végrehajtási módszereit, szabályait és sajátosságait, valamint azok okait.

b) képesség:

- Képes speciális, a vetőmagpiacra és szabályozási rendszerével kapcsolatos szakmai problémák azonosítására, azok megoldásához szükséges részletes elvi és gyakorlati háttér feltárására, megfogalmazására.

c) attitűd:

- Hivatástudattal vállalja azokat az átfogó és speciális viszonyokat, azt a szakmai identitást, amelyek a vetőmagtermesztés sajátos karakterét, a társadalomban elfoglalt helyét alkotják.
- Felismeri és elfogadja a vetőmagtermesztéssel kapcsolatos döntések korlátait és kockázatát.

d) autonómia és felelősség:

- Végig gondolja és felelősséggel képviseli a vetőmag értékesítés kérdéseit és vállalja döntéseinek következményeit.
- Szakmai felelősségtudattal hoz döntéseket és jogszabálykövető magatartást mutat, amit beosztottjaitól is elvár.

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): **Dr. Kutasy Erika Tünde adjunktus**

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (név, beosztás, tud. fokozat): -

Évközi ellenőrzés módja (pl. 1 db évközi zárthelyi dolgozat):

1 db évközi zárthelyi dolgozat

Számonkérés módszereinek részletei (pl. szóbeli, írásbeli, szóbeli és írásbeli, gyakorlati jegy, megajánlott jegy, stb.):

Gyakorlati jegy a félévi teljesítményre, tematikus prezentációra és az évközi zárthelyi dolgozat eredményére alapozva

Az aláírás megszerzésének feltételei (pl. jegyzőkönyv, tanulmány, tervezési feladat dokumentációja, stb.):

Az előadásokon és gyakorlatokon kötelező a részvétel, max. 3 hiányzás megengedett a félév során. A félévközi ZH sikeres teljesítése az aláírás feltétele.

Vizsgakérdések, tételsor:

1. A hazai és nemzetközi vetőmagtermesztés helyzete.
2. A vetőmag-gazdálkodás jogi szabályozása.
3. Vetőmagmarketing és kereskedelem.
4. Vetőmagtermesztés ökonómiai vonatkozásainak ismerete, a hatékonyság növelésének lehetőségei.
5. OECD vetőmag rendszer.
6. Fajtakísérletezés és fajtaminősítés hazai és EU-rendszere, VCU, DUS, UPOV/CPVO rendszerek.
7. A NÉBIH országos szervezeti felépítése, működése.
8. A vetőmagtermesztés genetikai alapjai. Hazai és nemzetközi génbanki tevékenység.
9. A vetőmagtermesztés és fenntartás növénynemesítési alapjai.
10. Molekuláris növénynemesítés, növényi biotechnológia, GMO szervezetek.

Genetikai azonosítás elektroforézissel.

11. Vetőmagtermesztés (előállítás) technológiája (szántóföldi, zöldségnövények).
12. Vetőmagtermesztés szántóföldi ellenőrzése.
13. Vetőmag feldolgozás, vetőmagüzemek felépítése, működése.
14. Vetőmagvizsgálat. Vetőmag- és szaporítóanyag minősítés.
15. Akkreditált vetőmag laboratórium munkája.
16. Nemesítő intézetek felépítése, működése, vetőmag-gazdálkodási rendszerek.